1

Poveşti românceşti nemuritoare

...după ce m-am luptat să le car până aici, hăt departe, în Arkansas, constat că nu mă ajută cu absolut nimic în criza de tată stresat prin care trec. Mai bine aduceam leuştean, cimbru şi vegeta, articole care lipsesc cu desăvârşire pe piaţa SUA şi a ţărilor NAFTA. Sau nişte telemea de Sibiu, să moară de poftă toţi prietenii mei români de aici şi toţi vecinii americani pe care i-aş fi invitat la o degustare mioritică. Dar aşa, cărţi... Şi încă de poveşti... nici o afacere. Greuceanu, de Petre Ispirescu, Făt-Frumos din lacrimă, de Eminescu, poveştile lui Slavici cu Păcală şi, evident, Ion Creangă. Mizam mai ales pe acesta din urmă: să vezi cum o să se mai roage Ingrid de mine, seară de seară, să-i citesc poveştile lui Creangă. O să înţeleagă ea şi cei şapte ani ai ei de-acasă, trei româneşti şi patru anglo-saxoni, că avem şi noi valorile noastre autentice în industria distracţiilor. Păi moşu' şi baba la gura sobei, iarna, spuneau ancestral poveşti, înainte chiar de naşterea lui Columb, descoperitorul lumii noi în care trăim acum. Iar Disneyland nu este decât o extrapolare a universului struţo-cămilei din „Istoria

Ieroglifică", a lui Dimitrie Cantemir. Dacă l-ar fi lăsat turcii, înjgheba un fel de Dracula Park la margine de Vaslui, fără doar şi poate.

Poveşti clasice româneşti... Ah, abia aşteptam să-mi văd copilul cum aruncă DVD-urile cu Sponge Bob şi Powerful Girls, cum înghesuie înapoi în debara posterele cu Barbie şi cum vâră în coşul de gunoi toate revistele cu dinozauri roz, elefanţi zburători şi broaşte ţestoase Ninja. De acestea din urmă mai ales, tare s-ar mai fi minunat "Peştaloţiu – pedagogul cel de şcoală nouă„ gata să folosească metoda intuitivă pentru a ridica nivelul intelectual şi educaţional al copiilor ţinuţi bine din scurt de lanţul slăbiciunilor.

Prima încercare a fost „Punguţa cu doi bani". Îmi aduc şi acum aminte cum am primit pe vremea grădiniţei, de un moş Gerilă (de-ale ateismului...), o cărticică minusculă din seria „Traista cu poveşti", cu coperta colorată, în care moşul ţinea în braţe un cocoş zâmbitor, iar în fundal se zăreau cirezi necooperativizate şi grămezi de bani, cocoşei, fără aprobări legale. Şi dacă pe mine m-a încântat atât de mult povestea aceasta nemuritoare în frumuseţea moralei ei, şi dacă generaţii întregi de copii au crescut înţelegând din ea cum lăcomia este pedepsită şi binele triumfă, de ce nu ar avea acelaşi efect şi asupra fetiţei mele de şapte ani, vârsta de aur pentru o poveste de aur?

A venit ora de culcare. Las de-o parte ultimul atac sinucigaş din Orientul Mijlociu şi interminabilul e-mail primit de la secretariatul bisericii de care aparţin şi anunţ cu hotărâre: „Povestea de culcareeee; cine ajunge într-un minut în pat are dreptul şi la începutul poveştii de mâine searăăăă!". Evident că îmi iau şi cartea lui Creangă cu mine, să fiu cât mai autentic. Ba încerc să imit şi vocea lui Octavian Cotescu, citind copiilor cu accent moale molcom moldav.

- *Era odat-o babă şi un moşneag...*

- Stop – mă şi întrerupe Ingrid – what does „moşneag" mean?

- *Păi moş, adică un om în vârstă, an old man. Şi să ştii că primesc întrebări numai în limba română. Baba avea o găină şi moşneagul un cucoş.*

- *Ce drăguț. Aveau şi ei „pets”.*

- *Cum adică?*

- *În loc de câine sau pisică, nu-i aşa?*

- Da, aşa este. Deci, găina babei se oua.. şi continuu cu povestea. ... Bate şi tu cocoşul tău să facă ouă...

- *Ah ce rău e baba ăsta! Ar trebui anunțată poliția.*

- *În primul rând se spune „ce rea este”, pentru că este de genul feminin. Cât despre poliție... mai bine să continuăm...*

Şi uite aşa am fost întrerupt din cinci în cinci cuvinte, pentru că nu doar limbajul secolului al XIX-lea era inaccesibil copilului obişnuit să vorbească românca, limba românilor aflați în America la prima şi a doua generație, dar şi universul contextual. Punguță cu bani, boier, vizitiu, hazna cu galbeni, cuptiorul plin cu jăratec astupat cu o lespede... M-au trecut toate transpirațiile. Şi vedeam cum din minut în minut entuziasmul copilului pentru basme clasice se diminuează până la apariția fazei REM a ochilor care se mişcă sub pleoape, semn de somn adânc. Este bine şi aşa pentru că măcar acest scop a fost atins, cel de somnifer. Dar ce mă fac mâine?

Şi mâine a sosit şi m-am frământat toată ziua gândindu-mă la o soluție onorabilă pentru povestea de culcare. Dacă aşa stau lucrurile cu banala Punguță, ce să priceapă copilul din conflictul soacrei cu trei nurori, din paranormalul Stan Pățitul sau din diavoleniile lui Ivan Turbincă? Doar sunt tată creştin. Iar pe de altă parte arhaismele, regionalismele şi zicătorile lui Creangă îmi dau chiar mie bătaie de cap, darămite unui copil crescut între două computere şi aparate multimedia pe care le mânuieşte şi acasă şi la şcoală cu o dexteritate pe care o invidiez din ce în ce mai mult. Ghiorlan, gotcă, hăbăuc, jitar, letcă, mehenghi, mijoarca, panaghii, posmag, rohatcă... iar dicționarul l-am lăsat în România. Parcă sunau mai daco-roman urechilor mele că doar nu pecenegii şi cumanii s-au infiltrat pe malurile Ozanei. Să îl las pe Creangă şi să încerc altceva.

M-am decis să modernizez puțin suprastructura, lăsând intact scheletul de bază şi morala finală. Seara am atacat „Fata moşului şi fata babei”, iar Ingrid, fără absolut nici o urmă de bucurie,

a acceptat să fie culcată, cu ochii pe jumătate închişi, simbolul dezolării într-o lume ciudată pentru ea, aflată între două culturi. Dar se înviorează brusc pentru că:

A fost odată ca niciodată o familie cu probleme, precum familia lui Megan. Tata şi mama se certau tot timpul din cauza banilor şi din cauza dezordinii din casă, iar pentru că erau la a doua căsătorie, fiecare ținea partea fetei lui. Cele două fete erau diametral opuse. Christina era liniştită, se ducea la şcoală cu plăcere şi acasă era prima care să îşi aranjeze camera, să ude florile şi să ducă gunoiul miercuri dimineața în fața garajului. Bea lapte de soia cu plăcere şi niciodată nu ar fi lăsat nememorizat textul săptămânal din Biblia pentru copii.

Izabela însă, era mai rea decât regina aceea din Biblie. Temperament coleric, toată ziua cu ochii în televizor sau pe computer jucând jocuri idioate. Camera ei arăta întotdeauna ca şi cum ar fi trecut o tornadă din Oklahoma pe acolo. Se ruja din oră în oră, dar în schimb nu-şi făcea duş decât atunci când o certa tata. Era lenea şi răutatea împreună în aceeaşi persoană. Într-o zi, nemaisuportând dezordinea, cearta şi stresul credit card-urilor folosite de Izabela şi mama ei, pe care tatăl Christinei trebuia să le plătească, el i-a spus aşa:

Christina, draga mea fiică. Iată că eu o să mă duc în curând la azilul de bătrâni pentru că nu mai suport nepotrivirea asta de caracter. Iar pe tine o să te trimit la internatul colegiului bisericii. Dar să ai grijă cum te porți pe drum şi acolo. Să fii politicoasă şi gata să ajuți pe oricine, iar Dumnezeu te va ajuta să termini şcoala cu bine şi să ai o carieră frumoasă....

Şi aşa mai departe, am turuit, spre încântarea lui Ingrid care nu numai că nu a mai adormit, dar toată seara s-a rugat de mine să-i mai spun. Eram foarte mândru de modalitatea aceasta patentată de mine pentru a o face pe Ingrid mai sensibilă față de poveştile copilăriei în care ea poate să intervină activ în „menu". Mă bucuram că am reuşit să mai atenuez din atracția fatală a imaginii video, a informației virtuale, în detrimentul contactului nemijlocit dintre paginile unei cărți şi imaginația ei la lucru. Dar ieri am avut o senzație stranie atunci când, spunându-i ceva din viața lui Iisus, am constatat cum copilul a asimilat jocul nostru de-a modernizatul poveştilor, mai mult decât aş fi bănuit.

A venit şi seara când am deschis Biblia să-i citesc ceva din dumnezeiasca ei înţelepciune. I-am citit Luca 7:1-2: După ce a sfârşit de rostit toate aceste cuvântări înaintea norodului care-L asculta, Iisus a intrat în Capernaum. Un sutaş avea un rob la care ţinea foarte mult şi care..."

- Hei, nu aşa! mi-a strigat „audienţa" care se foia cu nelinişte vădită.

- *Ba da, aşa scrie.*

- *Ba nu! Nu aşa se spune. Aşa nu-i „fun".*

- *Dar cum?*

- *Cum ai spus cu Christina şi Izabela, ştii tu cum, hai te rog...*

- *Ingrid, dar aceea era o poveste închipuită. Acum este vorba de una adevărată. Una specială din Biblie.*

- Dar nu înţeleg „meaningul", îmi reproşă pleonastic copilul. Norod, cine este ăsta? Şi rob, „sotaş"... şi nu mai spui ca aseară...

Cum să mai ies din încurcătură? Vreau să fiu consecvent cu ea, dar şi consecvent cu Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu, cartea educativă prin excelenţă. Altfel „Pilda bogatului căruia i-a rodit ţarina" va deveni „Pilda investitorului care a câştigat cu o afacere ultraprofitabilă", „Pilda fiului risipitor" va fi „Pilda rockerului care şi-a şters tatuajul cu laser", iar vindecarea îndrăcitului o să ajungă pentru copiii noştri „Operaţia reuşită, pe creier, cu mijloace neconvenţionale, a unui subiect bolnav de schizofrenie tip A - personalitate dublă". Sau sunt singurul părinte care se frământă cu această problemă?

Lumea noastră se scufundă în superficialitate şi lene intelectuală. Din ce în ce mai puţini copii şi tineri fac din citit o pasiune. Adolescenţii creştini chiar sunt fascinaţi de imaginea în mişcare pe ecranul LCD al computerului de ultimă generaţie şi de sunetul digital ultra-curat al mp3-urilor la purtător. Imaginile şi simbolurile Bibliei îi obosesc pentru că îi îndeamnă să gândească logic şi asociativ, nu doar în clişee, şi acelea voalate.

Educatori din toate mediile creştine, uniţi-vă! Părinţi din toate generaţiile, păziţi-vă! Vine seceta aceea după auzirea Cuvântului lui Dumnezeu, aşa cum este el, nemodificat şi neajustat pentru a

fi mestecat ca gumă cu aromă de secularism de către copiii noştri cu creierele spălate de dumnezeul acestui veac. Să-i învăţăm limba Bibliei lui Cornilescu chiar dacă le reducem din orele de limbă engleză, de limbă germană şi de limbaj 0011001010 binar. Este singura limbă cu care pot accesa „site”-ul Paradis.